

Z d ů v o d ů:

Stěžovatel namítá s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9, písm. a) tr. ř.), že se Jan P. mlčky vzdal výhrady práva vlastnického tím, že bylo na obžalovaném civilním sporem vymáháno jen peněžité plnění. Ježto napadený rozsudek činí v odůvodnění zmínku o civilním řízení, týkajícím se pohledávky Jana P. proti obžalovanému v částce 20.000 K a obsah spisů o tomto řízení byl u hlavního přelíčení konstatován, je zřejmo, že nalézací soud po skutkové stránce předpokládá, že na obžalovaném byla civilním sporem vymáhána pohledávka 20.000 K, a to jen její peněžité plnění. Leč ani za tohoto předpokladu není hořejší námitka důvodná.

Výhrada vlastnictví k prodané věci až do zaplacení kupní ceny znamená, že odevzdání věci nemá v zápětí převod vlastnictví, jenž je podle vůle stran podmíněn a závislý na zaplacení kupní ceny. Prodateli přísluší až do zaplacení kupní ceny dvojí nárok, jednak nárok na zaplacení kupní ceny za prodaný předmět, jednak nárok na vrácení dodaného předmětu. Prodatel nemůže civilním sporem uplatnit obojí právo zároveň, nýbrž podle volby buď jen to nebo ono. Tuto volbu nelze podřadit pod § 906 obč. zák. a proto tu neplatí ustanovení, že prodatel, použiv práva domáhati se zaplacení kupní ceny, pozhývá nároku na vydání věci (rozh. č. 5148 Sb. n. s. tr., č. 10.005, 11.214 Sb. n. s. civ.). Důsledkem toho nezánikla ani v souzeném případě výhrada vlastnického práva podáním civilní žaloby na obžalovaného se žalobním nárokem jen na zaplacení 20.000 K. K tomu se podotýká, že ani cese pohledávky Jana P. vůči obžalovanému N-skému úvěrnímu ústavu v P., zřejmá z civilních spisů, neměla v zápětí zánik zmíněné výhrady vlastnického práva. Byla proto zmateční stížnost obžalovaného zamítnuta.

Čís. 6412.

K ustanovení § 99 tr. z.

Způsobilst vyhrůžky vzbuditi důvodnou obavu je posuzovati objektivně jednak podle důležitosti zla, jímž bylo hroženo, jednak podle toho, zda má ohrožený při objektivním uvážení všech okolností důvod míti za to, že bude splněna.

Takovou vyhrůžkou může býti i hrozba trestním udáním u policie, i když se ohrožený cítí nevinným.

Je nerozhodné, zda pachatel míní vyhrůžku vážně a je-li s to ji provésti.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1939, Zm I 529/39.)

Nalézací soud zjistil, že obžalovaný řekl dne 24. června 1939 Josefu M., aby vyřídil strejčánkovi, že ho obžalovaný připraví o pensi a jeho syna o místo a že to již udal u tajné státní policie. Strejčánkem byl mí-

něh Eduard N. Poněvadž obžalovaný dvakrát upozornil Josefa M., aby to nezapomenul vyřídit, sdělil to Josef M. Eduardu N., který z obavy, aby obžalovaný vyhrůžku neprovedl, oznámil věc policii.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním podle § 99 tr. z.

Z d ů v o d ů:

Stěžovatel namítá s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9, písm. a) tr. ř., že nalézací soud nezjistil, zda výrok stěžovatelův naplňuje po objektivní i subjektivní stránce skutkovou podstatu zločinu podle § 99 tr. z.

Po objektivní stránce není podle názoru stěžovatelova splněna skutková podstata uvedeného činu proto, že prý nebylo zjištěno, zda ohrožený musil nebo mohl předpokládati, že stěžovatel vyhrůžku provede nebo může provést, zda ohrožený musil nebo mohl počítati s nebezpečím, že pachatel má moc a možnost vyhrůžku provést, a že by tu v souzeném případě musil býti u ohroženého nějaký trestný čin, který by byl způsobilý zbaviti ho pense, a u jeho syna rovněž nějaký čin, který by měl v zápětí ztrátu úřadu. Poněvadž si ohrožený nebyl takového činu vědom, mohlo by prý jíti jen o způsobení nepříjemností, které nenaplňují skutkovou podstatu zločinu nebezpečného vyhrožování. Zmateční stížnost, připouštějíc, že pohrůžka udáním u německé tajné státní policie (Gestapo) může býti nebezpečnou vyhrůžkou právě tak, jako pohrůžka udáním u státní policie Protektorátu, namítá dále, že by pohrůžka musila obsahovati určité náznaky, z jakého činu má býti ohrožený udán.

Stěžovatelův výrok neobsahoval sice výslovně, pro jaký trestný čin měl býti ohrožený oznámen, leč z obsahu jeho výroku, v němž bylo hroženo oznámením u úřadu povolného ke stíhání trestných činů, jest zřejmo, že šlo o vyhrůžku oznámením z trestného činu a to tak závažného, že by to pro ohroženého mělo za následek ztrátu pense a pro jeho syna ztrátu úřadu, jak to bylo ve vyhrůžce výslovně vyjádřeno. Otázka pak, zda je vyhrůžka způsobilá vzbuditi důvodnou obavu, musí se posuzovati s hlediska objektivního jednak vzhledem k důležitosti zla, jímž bylo hroženo, jednak vzhledem k tomu, zda má ohrožený při objektivním uvážení všech okolností důvod míti za to, že bude vyhrůžka splněna. Již vyhrůžku, že ohrožený ztratí pensi, třeba považovati za vyhrůžku způsobilou vzbuditi v tom, komu bylo vyhrožováno, důvodnou obavu. Přihlédne-li se dále k tomu, že stěžovatel před několika léty napadl Eduarda N. a těžce ho zranil, není pochyby o tom, že Eduard N. mohl míti důvodnou obavu, že stěžovatel vyhrůžku splní. Okolnost, že by tu u ohroženého musil býti nějaký delikt, způsobilý k tomu, aby ztráta pense mohla skutečně nastati, je nerozhodná, neboť pojmu vyhrůžky podle § 99 tr. z. vyhovuje i hrozba trestním udáním, pronesená vůči osobě, která se cítí nevinnou.

Odůvodněny nejsou ani výtky nedostatku skutkové podstaty po stránce subjektivní. Po této stránce se ke skutkové podstatě zločinu podle § 99 tr. z. vyžaduje úmysl uvésti napadeného ve strach a nepokoj, tedy úmysl, aby byl v napadeném vyvolán vyhrůžkou vyšší stupeň tísnivého pocitu z nastávajícího vážného zla. Otázkou úmyslu se sice nalézací soud blíže nezabýval, jeho skutková zjištění však poskytují dostatečnou oporu pro právní závěr po této stránce. Okolnosti nalézacím soudem zjištěné, že stěžovatel žije s Eduardem N. od roku 1936, kdy Eduarda N. zranil, v nepřátelství, že při vnucené správě, zahájené na návrh Eduarda N., působí obtíže a že v souvislosti s vnucenou správou obvinil soudce i vnuceného správce z neobjektivnosti, odůvodňují závěr, že stěžovatel jednal v uvedeném úmyslu a že nešlo jen o pouhý projev nenávisti. Při tom je nerozhodné, zda pachatel miní vyhrůžku vážně a zda má moc a možnost ji provést, ježto po subjektivní stránce nesejde na tom, zda je pachatel i ve svém nitru odhodlán uskutečnit zlo, jímž hrozí.

Čís. 6413.

Udavači zakázané hry (§ 522 tr. z.) nepromíjí zákon jenom trest, nýbrž mu poskytuje úplnou beztrestnost.

Udavačem je účastník zakázané hry, který, ať z jakéhokoli podnětu nebo pohutky, oznámí místo, dobu a účastníky hry vrchnosti, jež o těchto skutečnostech dosud neví, ani v tom směru nemá podezření, byť i opřené o pouhé pŕtahy.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1939, Zm I 547/39.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací o zmáteční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku okresního soudu v N., pokud jím byl uznán vinným přestupkem podle § 522 tr. z. též Josef D., takto právem:

Rozsudkem okresního soudu v N., pokud jím byl též Josef D. uznán vinným přestupkem podle § 522 tr. z., byl porušen zákon v ustanovení § 522 tr. z. a § 259 č. 2 tr. ř.

Rozsudek se co do tohoto obžalovaného zrušuje a věc se vrací okresnímu soudu k novému pojednání a rozhodnutí v rozsahu zrušení.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu v N., který nabyt právní moci, byli obžalovaní A., B., C., D. a E. uznáni vinnými přestupkem podle § 522 tr. z. Obžalovaní byli až na Josefa D. odsouzeni k peněžítým trestům. U odsouzeného D. nebyl vysloven žádný trest.

V rozsudku, jehož důvody obsahují pouze údaj, že soud na základě výsledků průvodního řízení a doznání obžalovaných zjistil skutkový děj, uvedený ve výroku a že tento děj tvoří skutkovou podstatu zažalova-